

Harjavallan kaupunki
harjavallan.kaupunki@harjavalta.fi

Viite Lausuntopyyntö 20.2.2024

Aihe Harjavalta, ulkoilureittisuunnitelma Hiittenharjun 5 km

Harjavallan kaupunki on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Hiittenharjun ulkoilu- ja virkistysalueelle sijoittuvasta ulkoilureittisuunnitelmasta. Suunnitelman laatiminen on osa ulkoilulain (606/1973) mukaista ulkoilureittitoimitusta. Reitin perustaminen on tullut vireille Harjavallan kaupungin hakemuksesta ja kaupunki toimii reitin pitäjänä. Ulkoilureitti on yleiseen ulkoiluun tarkoitettu maastoon merkitty reitti, jolle perustetaan reittitoimituksessa yleinen käyttöoikeus kulkemista varten.

Hiittenharjun ulkoilureitin linjaus noudattaa jo käytössä olevaa 5 kilometrin valaistua kuntoilureittiä. Lumettomana aikana reittiä käyttävät mm. kävelijät ja maastopyöräilijät, talvella reittiä hoidetaan hiihtolatuna. Reitin leveys on pääosin 8 metriä, mutta paikoin 10-12 metriä riippuen valaisinpylväiden sijainnista ja mm. latukoneen vaatimasta tilasta. Ulkoilureitin perustaminen ei vaadi välittömiä uusia rakennustoimenpiteitä, mutta reitin ylläpitoon liittyviä toimenpiteitä voivat olla mm. puuston ja kantojen poisto, valaistusrakenteiden kunnossapito ja opasteiden pystytys.

Hiittenharjun alueella sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Hiittenharjun kivikautinen asuinpaikka (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.79010015>) on arvotettu valtakunnallisesti merkittäväksi arkeologiseksi (VARK) kohteeksi. Vaikka asuinpaikka on paikoin pahoin hiekanoton sekä virkistyskäytön vahingoittama, kulttuurikerroksia on edelleen jäljellä ja alueelta on tunnistettu toistakymmentä matalaa asumuspainannetta. Hiittenharjulla kulkee lisäksi keskiajan merkittävimpiin kulkureitteihin kuuluva Huovintie (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.79010028>). Tie on osa keskiaikaista Turku-Ulvila-Pohjanmaa maantietä, joka yhdisti hallintokeskuksia, kaupunkeja ja kauppapaikkoja. Kokemäen ja Harjavallan välisellä harvaanasutuilla harju- ja kangasalueilla tie ja sen linjaus ovat säilyneet, vaikka hiekanotto on paikoin tuhonnut maisemaa.

Ulkoilureitin linjaus kiertää Hiittenharjun kivikautisen asuinpaikan. Muinaisjäänösalueen pohjoisosassa välimatkaa on vähimmilläänkin noin 25 metriä.

Huovintien ulkoilureitti ylittää kahdesti. Hiekkakankaalla kulkevasta Huovintiestä on jäljellä vain tien linjaus, mitään erillisiä tiehen liittyviä rakenteita ei ole tunnistettu.

Satakunnan Museon näkemyksen mukaan Hiittenharjun ulkoilureitin perustaminen ja reitin haltuunotto eivät vaaranna muinaisjäännöksiä. Mahdollisista puiden kaadoista tai kantojen poistoista lähellä kivikautisen asuinpaikan rajaa (< 10 metriä) tulee kuitenkin olla yhteydessä museoon. Lisäksi muinaisjäännösten sijainti tulisi merkitä alueen opasteisiin ja esimerkiksi käytössä oleviin ulkoilukarttoihin. Museo huomauttaa, että virkistyskäyttö Hiittenharjun muissa osissa vaarantaa edelleen erityisesti kivikautisten asumuspainanteiden säilymistä.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Johanna Junnila
Satakuntaliitto/kirjaamo. Susanna Roslöf
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä